

ФОНД ЗА ОСИГУРУВАЊЕ НА ДЕПОЗИТИ

ул. „11 Октомври“ бр.18, Скопје 1000, Република Македонија

тел: 02/32 35 730
факс: 02/32 96 901
е-пошта: info@fodsk.org.mk
www.fodsk.org.mk

ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ
ЗА РАБОТАТА НА
ФОНДОТ ЗА ОСИГУРУВАЊЕ НА ДЕПОЗИТИ
ВО ТЕКОТ НА 2015 ГОДИНА

Скопје, јануари 2016 година

Содржина

В О В Е Д	3
1. Органи на управување и раководење	3
2. Активности на органот на управување на фондот во текот на 2015 година	4
3. Регулатива за функционирање на Фондот за осигурување на депозити	4
3.1 Останати активности на Фондот за осигурување на депозити	5
3.2 Мапирање на деловни процеси во Фондот за осигурување на депозити.....	7
3.3 Односи со други институции	7
4. Макро-економските движења и реализирана монетарна политика во 2015 година во Република Македонија и нивна рефлексива врз депозитите на населението во текот на 2015 година	8
5. Работата на Фондот во текот на 2015 година	9
5.1 Динамика на движење на депозитите на население во банкарскиот сектор на Република Македонија во 2015 година	9
5.2 Обесштетување на штедачите, членки на Фондот кај кои се случил ризичен настан (стечај или ликвидација) и учество на Фондот во стечајни и ликвидациони постапки на поранешни членки.....	16
5.3 Динамика на пораст на инвестициското портфолио на Фондот во 2015 година	18
5.4 Меѓународна соработка	21
5.5 Кадровска и техничка организација	22
6. Остварени финансиски резултати во 2015 година.....	23
7. Реализација на финансиски план во периодот од 01.01. до 31.12.2015	24
8. Наместо заклучок	26

В О В Е Д

Фондот за осигурување на депозити (во понатамошниот текст: Фондот) претставува специјализирана државна финансиска институција формирана со цел да обезбеди осигурување на депозитите на граѓаните во банките и штедилниците во Република Македонија и обесштетување на осигурените депозити во банките, филијалите на странските банки и штедилниците, во кои настанал ризичен настан.

Во текот на 2015 година, во Фондот членуваа вкупно седумнаесет членки од кои четиринаесет се банки, а три се штедилници, сите основани во Република Македонија. Членството во Фондот е задолжително.

Основна задача на Фондот претставува осигурување на депозитите на физичките лица во Република Македонија, како и нивно обесштетување во случај на настанување на ризичен настан кај некоја од членките на Фондот.

Истотака, Фондот има задача да управува со средствата кои се акумулираат од наплатените премии и истите да ги оплодува преку инвестирање во државни хартии од вредност и да го одржува фондот за сигурност, согласно Законот за Фонд за осигурување на депозити, како и подзаконските акти.

Фондот е член на Европскиот форум на осигурители на депозити (EFDI).

Фондот ги спроведува одлуките кои ги донесува Управниот одбор.

1. Органи на управување и раководење

Органите за управување на Фондот ги сочинуваат Управниот одбор и директорот.

Составот на Управниот одбор е сочинет од 5 члена именувани од Владата на Република Македонија.

Со Решение на Владата на РМ од 05.05.2015 година (Службен весник на РМ бр.76/2015) именувани се нови членови, како и реизбор на еден од старите членови. Во Управниот одбор на Фондот за осигурување на депозити членуваат:

Сузана Пенева - Државен советник во Министерство за финансии, Претседател на Управниот одбор на Фондот за осигурување на депозити

Нора Манова – Трајковска - Самостоен советник во Дирекција за финансиска стабилност и банкарска регулатива во Народна Банка на Република Македонија (нов член)

д-р Ивана Билбиловска - Соработник во Министерство за финансии (реизбран член)

Даниела Дамјановска - Соработник во кабинет на Министерот за финансии

д-р Кирил Јовановски - доцент по група предмети од областа на финансиите на Економски факултет – Скопје, претставник на Здружението на банкарство на Република Македонија (нов член)

2. Активности на органот на управување на фондот во текот на 2015 година

Во текот на 2015 година се одржаа 13 седници на Управниот одбор на Фондот за осигурување на депозити, и тоа од 82, заклучно со 94-та седница.

Од седниците и работата на Управниот одбор во текот на 2015 година беа донесени неколку поважни одлуки:

- Одлука за изменување и дополнување на Статутот на Фондот за осигурување на депозити
- Одлука за измена на Правилникот за организација и систематизација на работните места во Фондот за осигурување на депозити
- Одлука за усвојување на Финансискиот план на Фондот за осигурување на депозити за 2015 година
- Одлука за усвојување на Одлука за усвојување на Правилникот за инвестициона политика на Фондот за осигурување на депозити
- Одлука за усвојување на Планот за јавните набавки на Фондот за осигурување на депозити за 2015 година
- Одлука за потреба од јавна набавка на услуга за изработка на софтверско решение за Фондот за осигурување на депозити и превентивно одржување
- Одлука за усвојување на Полугодишниот извештај за деловното работење на Фондот за осигурување на депозити за периодот од 01.01.2015 година до 30.06.2015 година
- Одлука за усвојување на Правилникот за внатрешна организација на работните места во Фондот за осигурување на депозити
- Одлука за усвојување на Правилникот за систематизација на работните места во Фондот за осигурување на депозити
- Одлука за усвојување на Правилникот за начинот и постапката на обесштетување на депонентите во случај на настанување на ризичен настан
- Одлука за усвојување на Финансискиот план на Фондот за осигурување на депозити за 2016 година

3. Регулатива за функционирање на Фондот за осигурување на депозити

Во текот на 2015 година имаше две измени во Законот за осигурување на депозити:

- Измена објавена во Службен весник на РМ бр.15/2015, каде во дефиницијата за депозити кои се осигуруваат во Фондот се додаваат и сертификатите за депозити;
- Измена објавена во Службен весник на РМ бр.153/15, каде во делот на Прекршочни одредби се менуваат глобите за банките во износ од 2.000 евра во износ од 5.000 евра во денарска противвредност за членките кои нема да ги исполнат обврските согласно Законот.

Покрај измените во Законот, Фондот работеше на реформирање и на неколку подзаконски акти кои ја регулираат работата на институцијата и тоа:

1. Правилникот за политиката на инвестирање на средствата на Фондот за осигурување на депозити се укина и се усвои нов Правилник за инвестиционата политика на фондот за осигурување на депозити;

2. Правилникот за начинот и постапката за осигурување на депозитите на физички лица и за нивно обесштетување во случај на настанување на ризичен настан се укина и се усвои нов Правилник за начинот и постапката на обесштетување на депонентите во случај на настанување на ризичен настан.

На крајот на ноември 2015 година, Фондот усвои два нови подзаконски акти, и тоа:

1. Правилник за внатрешна организација на работните места во Фондот за осигурување на депозити;
2. Правилник за систематизација на работните места во Фондот за осигурување на депозити. Нивната имплементација и усогласување со колективниот договор ќе бидат се спроведат од почетокот на 2016 година.

Согласно потребата од зајакнување на врските со другите институции кои имаат важна улога во одржување и јакнење на финансиската стабилност во Република Македонија, како Народната банка на Република Македонија и Министерството за финансии, како и поради следење на трендовите во нашиот регион и земјите од ЕУ, Фондот предложи и усвојување на нов Правилник за прибирање и обработка на релевантни информации за членките на фондот за осигурување на депозити, како подзаконски акт на член 17 став 1 од Законот за Фондот за осигурување на депозити.

Покрај Законот за Фондот за осигурување на депозити, работата на Фондот се регулира и со:

- Законот за административни службеници (Службен весник на РМ 27/2014 и 199/2014);
- Закон за вработените во јавниот сектор (Службен весник на РМ 27/2014).

Други закони кои се тесно поврзани и ја уредуваат работата на Фондот се:

- Законот за стечај (Службен весник на РМ 34/06, 79/13, 164/13, 29/14);
- Закон за заклучување на стечајните постапки отворени согласно со законот за присилно порамнување, стечај и ликвидација и законот за стечај (Службен весник на РМ 12/14);
- Законот за банките (Службен весник на РМ 67/07, 90/09, 67/10, 26/13, 15/15);
- Закон за хартии од вредност (Службен весник на РМ 95/05, 25/07, 7/07, 57/10, 135/11, 13/13, 188/13 и 15/15);
- Закон за слободен пристап до информации од јавен карактер (Службен весник на РМ 86/08, 6/10 и 42/14).

3.1 Останати активности на Фондот за осигурување на депозити

Оваа година, покрај редовните јавни набавки кои на годишно ниво се спроведуваат во Фондот (обезбедување, осигурување, набавка на средства за хигиена и други потребни производи) заради негово непречено функционирање, во текот на 2015 година беа спроведени и две нови јавни набавки кои се значајни за унапредувањето на работата на Фондот. Тоа се:

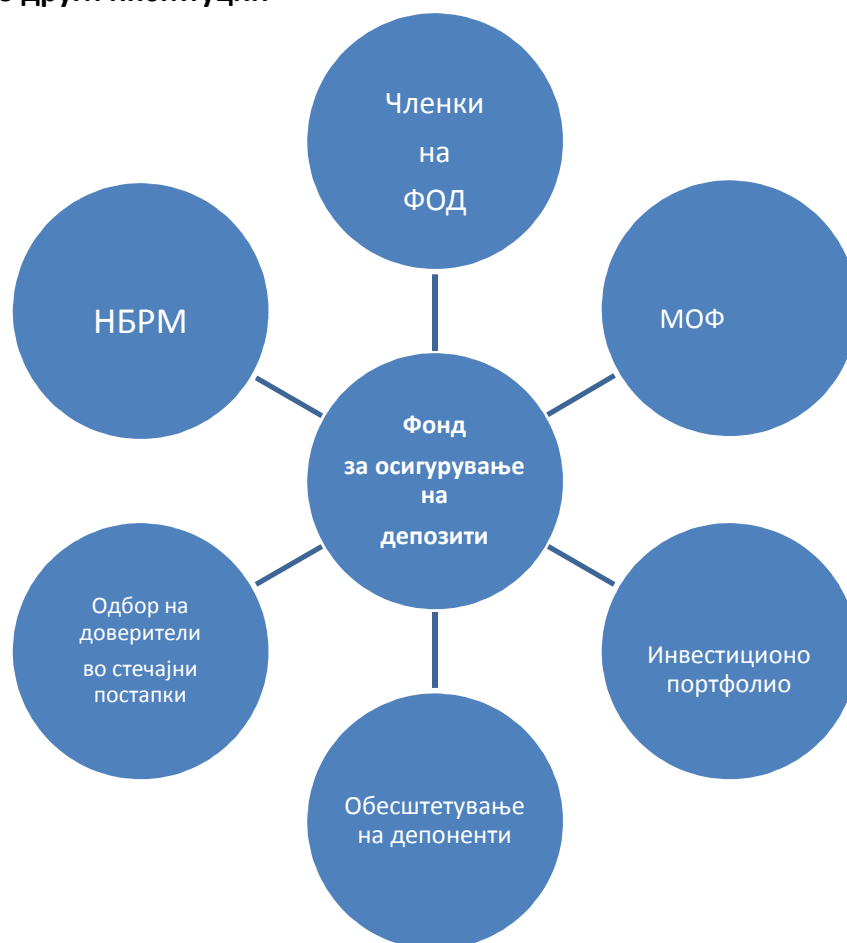
1. Набавката на софтверско решение и соодветен сервер за негова инсталација и имплементација, со што ќе се овозможи осовременување и автоматизација на деловните процеси кои се одвиваат во Фондот и
2. Набавка на услуги за реновирање на дел од просториите на Фондот, потребно за санирање на штети од поплави и застарена канализациона мрежа, со што ќе се обезбеди здрава и соодветна работна околина за вработените во Фондот и странките кои ги користат услугите на Фондот.

Кон крајот на 2015 година, Фондот иницираше неформална средба со неколку банки – членки на Фондот со цел да предложи спроведување на Анкета за собирање податоци за информираноста на населението за начинот и постапката за осигурување и обесштетување на депозитите на физички лица во банки, филијали на странски банки и штедилници. Беше предложено банките да се вклучат во спроведување на анкетата преку директно посочување на формуларите со прашањата (анкетата) до своите клиенти – депоненти кои ги користат шалтерите на банките и собирање на податоците. Иницијативата беше прифатена со одобрување, но се одлучи истата да се спроведе во текот на 2016 година.

3.2 Мапирање на деловни процеси во Фондот за осигурување на депозити

3.3 Односи со други институции

4. Макро-економските движења и реализирана монетарна политика во 2015 година во Република Македонија и нивна рефлексија врз депозитите на населението во текот на 2015 година

Предмет на осигурување и обесштетување на Фондот за осигурување на депозити на Република Македонија се депозитите на населението. На 01.01.2015 година вкупните депозити на населението изнесуваа 212.619.524 илјади денари, а на 31.12.2015 изнесуваа 221.247.047 илјади денари или 3.591.982 евра, при што вкупниот пораст на крајот на 2015 година изнесува 4,06% или 8.627.523 илјади денари.

Табела бр.1

Вкупни депозити на население во период 01.01 до 31.12.2015 година

во илјади денари

	01.01.2015	31.12.2015	Пораст	%
Денарски депозити	110.310.406	114.854.437	4.544.031	4,12
Девизни депозити	102.309.118	106.392.610	4.083.492	3,99
Вкупно депозити	212.619.524	221.247.047	8.627.523	4,06

Намалената стапка на пораст на депозитите на населението во текот на 2015 година (во споредба со стапката на пораст остварена во претходната 2014 година) во најголем дел се должи на два значајни фактори, а тоа се:

- домашната политичка криза која започна во април 2015 и се пролонгираше до крајот на годината, како и

- должничката криза во соседна Република Грција која кулминираше во текот на летото и поради која многу од економските текови во Република Македонија беа одложени поради факторот на неизвесност од нејзиното решавање.

Покрај овие два значајни фактори, мора да се спомене влијанието на бегалската криза и напорот на државата да одговори на овие проблеми со кои тешко се соочува и самата Европска Унија. Од друга страна одредено влијание имаат и другите фактори на надворешната политика кои влијаеја и на драстични измени на вредноста на светските валути на берзите, како што се зајакнување на вредноста на доларот во однос на еврото, падот на цената на нафтата, а најмногу од сè, заканите од терористички напади насекаде низ светот. Сите тие фактори влијаат врз психологијата на штедењето и синдромот на “чување на парите под перница”.

Но, сепак, одговорно можеме да потврдиме дека и покрај сите внатрешни и надворешни турбулентни состојби со кои се соочуваше нашата држава во текот на 2015 година, неспорно е дека во Република Македонија има:

- Стабилен банкарски систем
- Фиксен девизен курс во односот МКД/ЕУР
- Намалена стапка на невработеност од 25,5% во трет квартал на 2015 година
- Стапка на БДП од 3,5% во трет квартал на 2015 година
- Негативна стапка на инфлација во декември 2015 година од -0,1%.

5. Работата на Фондот во текот на 2015 година

Трите основни деловни активности кои Фондот ги врши во текот на целата година се:

- 1) следење на вкупните депозити на населението кај членките на Фондот и наплата на премија за осигурување од членовите на Фондот;
- 2) обесштетување на депоненти од членките на Фондот каде се случил ризичен настан;
- 3) пласмани на средствата на Фондот заради зголемување на резервите на сигурност на Фондот.

5.1 Динамика на движење на депозитите на население во банкарскиот сектор на Република Македонија во 2015 година

На крајот на 2015 година, вкупниот износ на депозити на населението во банкарскиот сектор во Република Македонија изнесуваше 221.247.047 илјади денари или 3.591.982 евра, што претставува годишен пораст од 4,06%, што е значително помал процент на раст од минатогодишниот кој изнесуваше 8,97%. Помалиот раст во 2015 во однос на 2014 година се должи и на повисоката крајна состојба на вкупните депозити на крајот на 2014 година во однос на 2013 година.

Во табела бр.2 е даден приказ на износите на вкупните депозити на население во Република Македонија за 2014 и 2015 година.

Табела бр.2

Месечни движења на депозитите на население за 2014 и 2015 година

во илјади денари

Година 2014	Вкупни депозити на население во РМ	месечен пораст во проценти	Година 2015	Вкупни депозити на население во РМ	месечен пораст во проценти
31.12.2013	195.112.058		31.12.2014	212.619.524	
31.01.2014	196.556.136	0,74	31.01.2015	213.273.364	0,31
28.02.2014	199.433.397	1,46	28.02.2015	214.664.447	0,65
31.03.2014	199.837.580	0,2	31.03.2015	216.306.354	0,76
30.04.2014	201.748.060	0,96	30.04.2015	216.743.638	0,20
31.05.2014	202.101.063	0,17	31.05.2015	215.486.709	-0,58
30.06.2014	202.835.699	0,36	30.06.2015	214.668.119	-0,38
31.07.2014	203.732.930	0,44	31.07.2015	215.713.276	0,49
31.08.2014	205.415.018	0,83	31.08.2015	214.769.390	-0,44
30.09.2014	206.390.029	0,47	30.09.2015	216.387.005	0,75
31.10.2014	207.685.701	0,63	31.10.2015	216.525.312	0,06
30.11.2014	208.327.850	0,31	30.11.2015	217.576.063	0,49
31.12.2014	212.619.524	2,06	31.12.2015	221.247.047	1,69
годишен пораст	8,97%			4,06%	

Извор на податоци: Народна банка на Република Македонија

На табелата бр.3 може да се види и порастот на депозитите на населението во текот на 2015 година изразено во денари и евра на месечно ниво.

Табела бр.3

Преглед на динамиката на состојбата на депозитите на физичките лица кај банките и штедилниците - членки на Фондот во периодот 31.12.2014 - 31.12.2015 година

во илјади денари (евра)

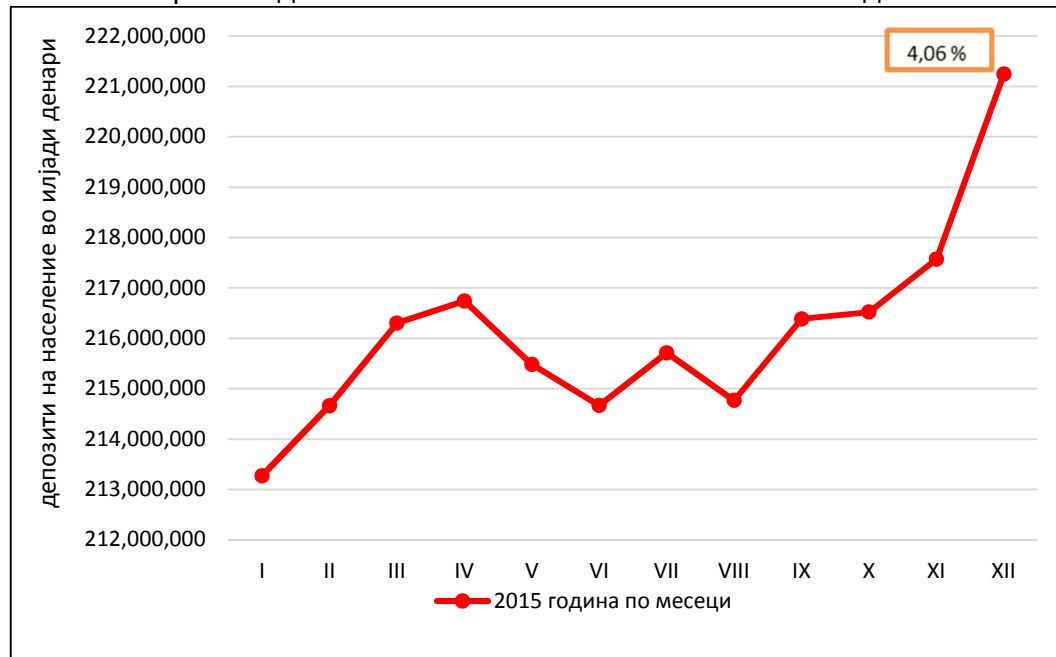
Датум	31.12.2014	31.01.2015	28.02.2015	31.03.2015	30.04.2015	31.05.2015	30.06.2015	31.07.2015	31.08.2015	30.09.2015	31.10.2015	30.11.2015	31.12.2015
Состојба (000 ден)	212.619.524	213.273.364	214.664.447	216.306.354	216.743.638	215.486.709	214.668.119	215.713.276	214.769.390	216.387.005	216.525.312	217.576.063	221.247.047
Состојба (000 EUR)	3.458.274	3.466.203	3.490.087	3.511.096	3.520.829	3.492.944	3.479.461	3.501.685	3.491.453	3.507.384	3.511.624	3.531.603	3.591.982
Раст м/м (ден)	0	653.840	1.391.083	1.641.907	437.284	-1.256.929	-818.590	1.045.157	-943.886	1.617.615	138.307	1.050.751	3.670.984
Раст м/м (EYP)	0	7.929	23.884	21.009	9.733	-27.885	-13.483	22.224	-10.232	15.931	4.240	19.979	60.379
Раст % м/м (ден)	100	0,31%	0,65%	0,76%	0,20%	-0,58%	-0,38%	0,49%	-0,44%	0,75%	0,06%	0,49%	1,69%
Раст % м/м (EYP)	100	0,23%	0,69%	0,60%	0,28%	-0,79%	-0,39%	0,64%	-0,29%	0,46%	0,12%	0,57%	1,71%
Раст М/У (ден)	0	653.840	2.044.923	3.686.830	4.124.114	2.867.185	2.048.595	3.093.752	2.149.866	3.767.481	3.905.788	4.956.539	8.627.523
Раст М/У (EUR)	0	7.929	31.813	52.822	62.555	34.670	21.187	43.411	33.179	49.110	53.350	73.329	133.708
Раст % М/У (ден.)	100	0,31%	0,96%	1,73%	1,94%	1,35%	0,96%	1,46%	1,01%	1,77%	1,84%	2,33%	4,06%
Раст % М/У (EYP)	100	0,23%	0,92%	1,53%	1,81%	1,00%	0,61%	1,26%	0,96%	1,42%	1,54%	2,12%	3,87%

Извор на податоци: Народна банка на Република Македонија

Графиконот бр.1 претставува графички приказ на движењето на депозитите на населението во текот на 2015 година, каде јасно се забележува нивниот бавен, намален раст, а некаде и пад каков што е оној по започнувањето на политичка криза од април до јуни 2015 година, по што во текот на јули е забележан мал пораст од 0,49%, за повторно да се јави пад во август од негативни 0,44% поради сезонски фактор (годишни одмори) и должничката криза во Грција.

Графикон бр.1

Месечен пораст на депозити на население во текот на 2015 година

Од месец септември до крајот на годината, депозитите забележуваат пораст, при што порастот во ноември и декември 2015 делумно се должи на следните фактори:

- Исплата на регрес за годишен одмор во приватниот сектор на крајот на 2015 година.
- Ноемвриската исплата на субвенции во земјоделието
- Авансна исплата на пензии за 12 месец 2015 во Декември 2015 од сопствените средства кај Тутунска Банка. Останатите банки пензиите ги исплатуваат наредниот месец (Јануари 2016) откако ќе бидат префрлени средства од Фондот за Пензиско и Инвалидско Осигурување на Република Македонија.
- Редовно доспевање на орочени депозити и нивно разочување на крајот на годината.

Депозитите на населението се анализираат и според нивната рочност и валутна структура. Во табелата бр.4 е даден приказ на месечните износи на депозитите на населението според рочност и според валутна структура.

Табела бр.4

Месечни движења на депозитите на население во 2015 година

- по рочност и валутна структура

во илјади денари

Депозити на население според валутна структура	Денарски депозити	Девизни депозити	Депозити на население според рочност	Депозити по видување	Орочени депозити
31.01.2015	110.964.246	102.309.118	31.01.2015	52.738.652	160.534.712
28.02.2015	110.829.019	103.835.428	28.02.2015	52.075.071	162.589.376
31.03.2015	112.373.343	103.933.011	31.03.2015	53.347.910	162.958.444
30.04.2015	112.253.894	104.489.744	30.04.2015	54.658.554	162.085.084
31.05.2015	111.593.535	103.893.174	31.05.2015	55.239.353	160.247.356
30.06.2015	110.644.204	104.023.915	30.06.2015	55.089.504	159.578.615
31.07.2015	111.610.786	104.102.490	31.07.2015	56.664.542	159.048.734
31.08.2015	110.525.931	104.243.459	31.08.2015	56.041.591	158.727.799
30.09.2015	110.911.088	105.475.917	30.09.2015	57.173.616	159.213.389
31.10.2015	111.111.587	105.413.725	31.10.2015	57.459.683	159.065.629
30.11.2015	111.368.909	106.207.154	30.11.2015	58.169.844	159.406.219
31.12.2015	114.854.437	106.392.610	31.12.2015	61.903.087	159.343.960

На графиконот бр.2 е дадена графичка илустрација за движењето на денарските депозити на население. Тука јасно се гледа дека најголем раст се забележува во декември месец 2015 година, што се должи на авансната исплата на пензии во Тутунска банка и исплатата на регрес за годишен одмор во приватниот сектор. Исто така, може да се забележи дека паралелно со почетокот на домашната политичка криза паѓаат и денарските депозити на населението (април-јуни 2015).

Кај девизните депозити прикажани на графиконот бр.3 се забележува постојан пораст од мај, па се до крајот на 2015 година, што делумно се должи на приливите кои македонските иселеници ги носат при користење на летните одмори, како и за новогодишните празници.

Графикон бр.2

Денарски депозити на население

Графикон бр.3

Девизни депозити на население

Депозитите по видување постојан раст имаат од септември до крајот на годината, кога забележуваат и најголем раст во декември 2015 година, како што може да се види на графиконот бр.4. Од друга страна, орочените депозити, прикажани на графиконот бр.5 забелуваат постојан пад од март до септември 2015 година, а до крајот на годината покажуваат незначителни флукуации во состојбата.

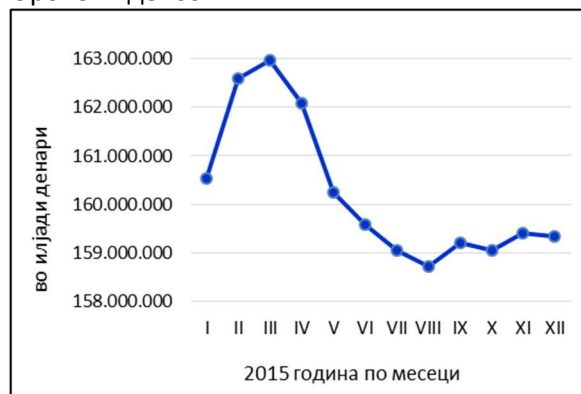
Графикон бр.4

Депозити по видување

Графикон бр.5

Орочени депозити

5.1.1 Наплата на премии и осигурени депозити

Наплатата на премиите во текот на 2015 година се одвиваше според редовните процедури, по законски утврдена стапка од 0,5% на годишно ниво. Во табелата бр.5 се наведени износите на премии кои Фондот ги наплатил од своите членки во текот на 2015 година, како и стапката на учество на вкупните парични средства на Фондот во вкупните депозити на население во Република Македонија (target ratio – eligible deposits), која на 31.12.2015 година изнесуваше 5,9%.

Табела бр.5

Наплатена премија од членките на Фондот

во текот на 2015 година

во денари

Датум	Месечен износ на премија	Target ratio
I	88.591.471	5,59%
II	88.910.178	5,61%
III	89.443.521	5,60%
IV	90.127.647	5,64%
V	90.309.851	5,72%
VI	89.786.129	5,79%
VII	89.445.051	5,81%
VIII	89.880.532	5,89%
IX	89.487.245	5,89%
X	90.161.255	5,94%
XI	90.218.882	5,95%
XII	90.656.694	5,90%

Извор на податоци: Фонд за осигурување на депозити

Зголемувањето на стапката на покриеност од месец во месец се должи пред се на континуираното оплодување на средствата на Фондот, а во некои месеци и поради негативен пораст на вкупните депозити.

Табелата бр.6 дава аналитички приказ на кварталните движења на депозитите на населението каде истите се класификувани според законски определеното ниво на обесштетување на осигурените депозити, т.е. до и над 30.000 евра во денарска противвредност, како и приказ на бројот на штедачи кај банките и штедилниците – членки на Фондот.

Јасно може да се види дека депозитите до 30.000 евра почнуваат да растат во последниот квартал од 2015 година, додека пак депозитите над 30.000 евра својот раст го имаат веќе од втората половина на 2015 година.

Исто така, ако се анализира бројот на штедачите може да се види дека во последниот квартал на 2015 година се намалува бројот на штедачи со депозити до 30.000 евра, а бројот на штедачи со депозити над 30.000 евра расте во третиот и четвртиот квартал на 2015 година, но сепак бројот на вкупни штедачи во Република Македонија се намалува во последниот квартал од годината.

Соодносот помеѓу вкупните средства на Фондот и вкупните осигурени депозити на население (covered deposits) кај членките на Фондот на 31.12.2015 година изнесуваше 7,66%.

Важно е да се напомене дека во Република Македонија сè уште се осигуруваат само депозитите на населението, додека во ЕУ задолжително е и осигурување на депозитите на микро и малите претпријатијата до износ од 100.000 евра.

Табела бр.6

Вкупни депозити по членки на Фондот по распони за 2015 година и ниво на покриеност

во денари

Опис		31.03.2015	30.06.2015	30.09.2015	31.12.2015
Депозити на население во банки	До 30.000 евра во денарска противредност	128.250.073.654	127.076.677.027	126.880.894.325	129.644.815.800
	Над 30.000 евра во денарска противредност	86.718.914.851	86.762.686.784	88.628.997.786	90.514.432.690
	Вкупно	214.968.988.505	213.839.363.812	215.509.892.112	220.159.248.490
	Вкупно осигурени депозити до ниво на обештетување (30.000 евра)	38.407.340.295	38.355.661.902	38.945.396.322	39.972.496.512
Број на поединечни штедачи во банки	До 30.000 евра во денарска противредност	2.834.457	2.996.545	3.001.411	2.869.189
	Над 30.000 евра во денарска противредност	20.781	20.723	21.042	21.632
	Вкупно	2.855.238	3.017.268	3.022.453	2.890.821
	Вкупно осигурени депозити до ниво на обештетување во банки (30.000 евра)	166.657.413.949	165.432.338.929	165.826.290.647	169.617.312.312
Депозити на население во штедилници	До 30.000 евра во денарска противредност	762.821.137	727.341.446	726.109.228	730.880.109
	Над 30.000 евра во денарска противредност	131.035.848	129.027.197	126.138.958	145.393.014
	Вкупно	893.856.985	856.368.643	852.248.186	876.273.123
	Вкупно осигурени депозити до ниво на обештетување (30.000 евра)	109.043.505	107.350.692	103.647.096	116.413.983
Број на поединечни штедачи во штедилници	До 30.000 евра во денарска противредност	32.329	31.624	31.307	31.155
	Над 30.000 евра во денарска противредност	59	58	56	63
	Вкупно	32.388	31.682	31.363	31.218
	Вкупно осигурени депозити до ниво на обештетување во штедилници (30.000 евра)	871.864.642	834.692.138	829.756.324	847.294.092
Вкупно депозити на население во банки и штедилници	До 30.000 евра во денарска противредност	129.012.894.791	127.804.018.473	127.607.003.553	130.375.695.909
	Над 30.000 евра во денарска противредност	86.849.950.699	86.891.713.981	88.755.136.744	90.659.825.704
	Вкупно	215.862.845.490	214.695.732.455	216.362.140.298	221.035.521.613
	Вкупно осигурени депозити до ниво на обештетување (30.000 евра)	38.516.383.800	38.463.012.594	39.049.043.418	40.088.910.495
Број на поединечни штедачи во банки и штедилници	До 30.000 евра во денарска противредност	2.866.786	3.028.169	3.032.718	2.900.344
	Над 30.000 евра во денарска противредност	20.840	20.781	21.098	21.695
	Вкупно	2.887.626	3.048.950	3.053.816	2.922.039
	Вкупно осигурени депозити до ниво на обештетување кај членките на Фондот (30.000 евра)	167.529.278.591	166.267.031.067	166.656.046.971	170.464.606.404
Вкупни депозити на население кај членките на Фондот	(извор - членки на Фондот)	215.862.845.490	214.695.732.455	216.362.140.298	221.035.521.613
	(извор - НБРМ)	216.306.354.000	214.668.119.000	216.387.005.000	221.247.047.000
	разлика	-443.508.510	27.613.455	-24.864.702	-211.525.387
Вкупни парични средства на Фондот		12.115.147.498	12.437.881.592	12.746.940.225	13.063.119.385
ниво на покриеност (во %)	eligible (вкупни парични средства на Фондот/вкупни депозити на население во РМ)	5,60	5,79	5,89	5,90
	covered (вкупни парични средства на Фондот/вкупни осигурени депозити на население во РМ)	7,23	7,48	7,65	7,66

Извор: Деловни банки и штедилници – членки на Фондот за осигурување на депозити

5.2 Обесштетување на штедачите, членки на Фондот кај кои се случил ризичен настан (стечај или ликвидација) и учество на Фондот во стечајни и ликвидациони постапки на поранешни членки

Од формирањето на Фондот во јануари 1997 година до 31.12.2015 година, се случиле вкупно 11 ризични настани.

Во текот на 2015 година немаше ризичен настан кај членките на Фондот.

Фондот за осигурување на депозити во текот на 2015, во улога на доверител со приоритетно право на наплата, учествуваше на сите седници на Одборите на доверители во две банки во стечај:

- Експорт – Импорт Банка а.д. Скопје во стечај
- Радо банк а.д. Скопје во стечај

Во 2014 година, со Решение на Основниот суд Скопје II Скопје од 19.06.2014 година е одобрен планот за конечна распределба на ликвидационата маса на МИТ штедилница ДОО од Куманово со што на доверителите, меѓу кои се вбројува и Фондот за осигурување на депозити, му е доделен недвижен имот над кој не може да се стави владение затоа што некој друг воспоставил претходно владение.

Во 2015 година, Основниот суд Скопје II Скопје на ден 27.02.2015 година со Решение го стави вон сила Решението на Основен Суд Скопје 2 од 19.06.2014 година со кое се утврди дека деловниот простор кој што му беше доделен на Фондот не може да биде достапен за распределба и судот наложи имотот да се запише од име на Фондот за осигурување на депозити на име на ликвидациониот должник МИТ Штедилница ДОО во ликвидација од Куманово.

Вкупната пресметана обврска за обесштетување на 121.949 штедачи од еднаесетте поранешни членки на Фондот изнесува 1.522,8 милиони денари. Од формирање на Фондот до 31.12.2015 година се обесштетени вкупно 19.997 штедачи во вкупен износ од 1.367,45 милиони денари.

Како потенцијална обврска за обесштетување останува обврската кон 101.952 штедачи во вкупна вредност на обесштетување од 155,74 милиони денари. Над 50,0% од оваа бројка штедачи имаат поединечни депозити - предмет на обесштетување помеѓу 100 денари и 1.000 денари. Во табелата бр.7 е даден приказ на вкупното пресметано и исплатено обесштетување на депонентите кај членките на Фондот кај кои се случил ризичен настан, од формирањето на Фондот до 31.12.2015 година.

Табела бр.7

Пресметана обврска за обесштетување и вкупно исплатено обесштетување со состојба на 31.12.2015 година

во денари

Ред. бр.	Назив на банка/штедилница	Вкупни депозити	Пресметано обесштетување	Исплатено обесштетување	% пресметано / вк. депозити	% исплатено / пресметано
1	Унипроком штедилница д.о.о. Скопје	7.881.535	5.118.309	4.919.528	65	96
2	Алмако банка а.д. Скопје	2.850.307	1.784.964	381.205	63	21
3	Мит штедилница д.о.о. Куманово	6.790.124	6.769.326	6.767.552	100	100
4	Експорт Импорт банка а.д. Скопје	106.227.033	95.608.486	92.386.607	90	97
5	АД Радобанк Скопје	86.224.736	76.005.556	72.412.381	88	95
6	Штедилница Кирил Кучук д.о.о. Велес	3.351.082	3.318.630	3.239.487	99	98
7	Македонска банка АД Скопје	1.543.168.575	1.304.590.349	1.157.965.892	85	89
8	Инко штедилница ДОО Скопје	11.927.740	11.771.613	11.558.027	99	98
9	Фершпед штедилница ДОО Скопје	6.218	6.218	0	100	0
10	Штедилница АМ Скопје	0	0	0	0	0
11	Штедилница Интерфалко ДОО Скопје	17.832.485	17.832.485	17.824.557	100	100
	Вкупно	1.786.259.835	1.522.805.936	1.367.455.236	85	90

Извор: Фонд за осигурување на депозити

5.3 Динамика на пораст на инвестициското портфолио на Фондот во 2015 година

Согласно Законот за Фондот за осигурување на депозити, средствата на Фондот може да се пласираат во хартии од вредност издадени од страна на Република Македонија и од Народната банка на Република Македонија со рок на достасување до 3, 6 или 12 месеци од нивното стекнување од страна на Фондот, како и во должнички хартии од вредност издадени од странски држави, централни банки или јавни меѓународни финансиски институции, рангирани од страна на најмалку две меѓународно признати агенции за оценка на кредитниот ризик во една од двете највисоки категории, во висина на осигурените депозити што гласат на странска валута.

Иако има законско право да пласира средства и во должнички хартии од вредност издадени од странски држави, Фондот сè уште не го искористил истото, примарно поради високите провизии кои се наплаќаат на странските пазари на хартии од вредност, што е економски неисплатливо за Фондот споредено со добивката која се остварува при пласмани во хартии од вредност издадени во Република Македонија.

Една од главните и редовни деловни активности на Фондот и во 2015 година беше пласирање на расположливите средства во хартии од вредност издадени од страна на Република Македонија, т.е. во краткорочни државни записи. Фондот редовно ги следи аукциите на хартии од вредност од Министерството за финансии и подготвува предлози за инвестирање и извештаи за состојбата на портфолиото.

Во текот на годината Фондот врши реинвестирање на достасаните државни записи. Извори на нови средства за пласмани се средствата од наплатени премии за осигурување на депозити од банките и штедилниците, членки на Фондот, и остварените приходи по камати по основ на пласманите во државни хартии од вредност.

Во табелата бр.8 и графиконот бр.6 се прикажани поединечните учества на Фондот на аукциите на државни записи, динамиката на пораст и состојбата на инвестиционото портфолио на Фондот на крајот на секој месец во текот на 2015 година.

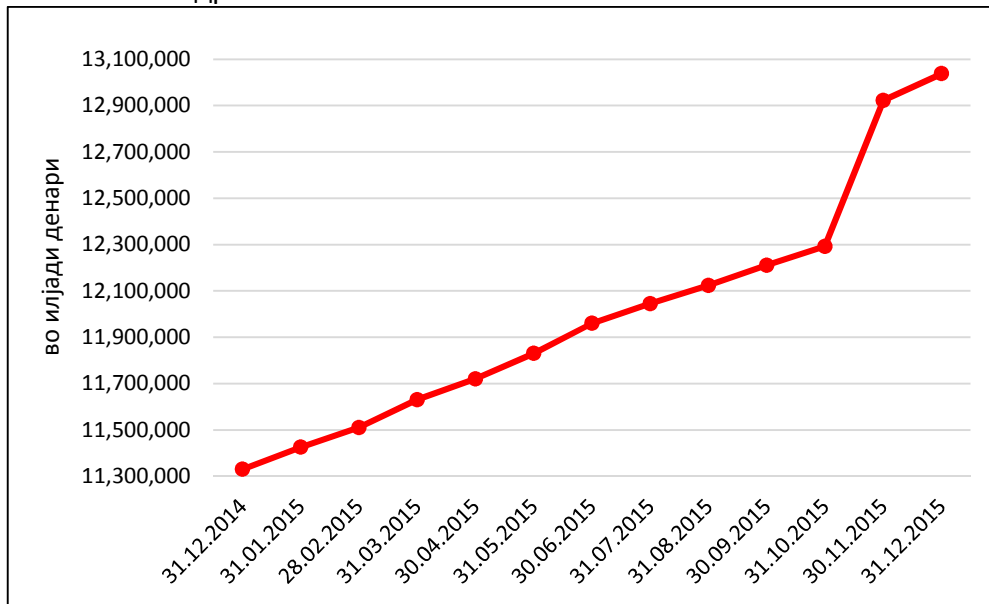
Табела бр.8

Преглед на купени државни записи и на вкупната состојба на инвестиционото портфолио на Фондот во 2015 година (по месеци)
во денари

2015 година по месеци	Датум на уплата	Датум на достасување	Номинален износ на државни записи	Каматна стапка	Дисконтиран износ на државни записи	Камата до достасување на записите	Камата во 2015 г.	Вкупно инвестиционо портфолио - номинална вредност	Вкупно инвестиционо портфолио - сегашна вредност
јануари	28.01.2015	27.01.2016	95.000.000	1,70%	93.394.690	1.605.310	1.486.235	11.425.680.000	11.322.655.241
февруари	10.02.2015	10.02.2016	85.000.000	1,70%	83.563.670	1.436.330	1.274.546	11.510.680.000	11.434.215.430
март	03.03.2015	24.02.2016	600.000.000	1,70%	590.052.600	9.947.400	8.414.887	12.110.680.000	12.028.273.735
	10.03.2015	09.03.2016	1.100.000.000	1,70%	1.081.412.200	18.587.800	15.064.288	12.130.680.000	12.036.887.213
	25.03.2015	23.03.2016	3.240.000.000	1,70%	3.185.250.480	54.749.520	42.265.426	11.630.680.000	11.500.400.226
април	15.04.2015	13.04.2016	90.000.000	1,70%	88.479.180	1.520.820	1.086.300	11.720.680.000	11.611.905.699
мај	06.05.2015	04.05.2016	1.620.000.000	1,70%	1.592.625.240	27.374.760	17.974.087	11.830.680.000	11.716.627.210
јуни	03.06.2015	01.06.2016	3.050.000.000	1,70%	2.998.461.100	51.538.900	29.875.571	11.960.680.000	11.813.217.019
јули	08.07.2015	06.07.2016	85.000.000	1,70%	83.563.670	1.436.330	694.489	12.045.680.000	11.914.342.972
август	05.08.2015	03.08.2016	130.000.000	1,70%	127.803.260	2.196.740	893.180	12.124.530.000	12.008.694.147
септември	02.09.2015	31.08.2016	153.000.000	1,70%	150.414.606	2.585.394	852.328	12.211.480.000	12.110.173.630
октомври	14.10.2015	12.10.2016	220.000.000	2,00%	215.639.380	4.360.620	934.419	12.292.840.000	12.204.892.895
ноември	02.11.2015	02.11.2016	500.000.000	2,50%	487.606.500	12.393.500	1.997.859	11.993.000.000	11.909.815.571
	04.11.2015	02.11.2016	930.000.000	2,50%	907.070.850	22.929.150	3.590.554	12.923.000.000	12.818.524.217
декември	03.12.2015	07.12.2016	1.140.000.000	2,50%	1.111.441.860	28.558.140	2.162.054	13.038.000.000	12.925.796.956

Извор: Фонд за осигурување на депозити

Графикон бр.6
Состојба на инвестиционото портфолио на Фондот во 2015 година
12 – месечни државни записи

Во табелата бр.8 се забележува дека во текот на 2015 година Фондот учествуваше на 15 аукции на државни записи, сите со рок на достасување од 12 месеци. Вкупната состојба на инвестиционото портфолио на 31.12.2015 година изнесува 13.038.000.000 или усогласена сметководствена вредност од 12.925.796.956 денари. Во однос на состојбата од крајот на 2014 година (11.330.680.000 денари) истото бележи пораст од 1.707.320.000 денари или 15,07% годишно, просечно месечно по 142,2 милиони денари. Каматната стапка на купените државни записи во првите три квартали изнесува 1,70%, а во четвртиот квартал изнесува 2,5% годишно.

Во согласност со Правилникот за инвестиционата политика на Фондот во 2015 година вкупните пласмани во хартии од вредност до октомври не надминаа 95,00%, а од ноември не надминаа 99,00% од вкупните парични средства на Фондот на крајот на секој месец (збир на средствата во банка и благајна, средствата пласирани во хартии од вредност и побарувањата по основ на премија).

Кон крајот на октомври 2015 година Управниот Одбор на Фондот донесе одлука за зголемување на процентот на вкупно инвестираните средства на Фондот во однос на вкупната актива од 95% на 99%.

5.4 Меѓународна соработка

Во текот на 2015 година, Фондот оствари плодна меѓународна соработка и активно учествуваше на неколку важни настани, од кои најважна е редовната годишна конференција со наслов “Навигација кон зголемена финансиска стабилност” на Европскиот форум на осигурители на депозити (ЕФОД), каде Фондот за осигурување на депозити од Република Македонија членува со полноправно членство и право на глас која се одржа во Дубровник, Хрватска во периодот од 3 до 5 септември, 2015 година.

За прв пат, откако е член на Европскиот форум на осигурители на депозити (ЕФОД), Фондот за осигурување на депозити на Република Македонија пошироко се промовираше пред членките на Форумот, како и другите учесници на конференцијата со презентација под наслов “Натурална облигација – повеќе од нормативна обврска” интерпретирана од страна на директорот.

Презентацијата беше успешна и предизвика интерес за подетална размена на искуствата кои Фондот ги презентираше пред публиката.

Други важни настани на кои учествуваше Фондот во текот на 2015 година се двата регионални состанока на земјите членки на ЕФОД од Балканскиот регион:

- Прва средба на ЕФОД членки од Балканот која се одржа во Загреб на 27.03.2015 година;

- Втора средба на ЕФОД членки од Балканот која се одржа на планината Влашич, Босна и Херцеговина од 17 до 18.11.2015 година. На оваа средба согласно барањето на другите учесници на средбата за презентирање на поединечните искуства на државите на темата за санација на банките, директорот на Фондот повторно имаше презентација под наслов: „Санација на банки во Република Македонија и (не) улогата на Фондот за осигурување на депозити“.

На покана на Американската федерална корпорација за осигурување на депозити, директорот на Фондот учествуваше и на петдневен семинар за највисоки претставници (директори) во врска со овластувањата и улогата на корпорацијата која се одржа во Вашингтон, САД, од 19 до 23.10.2015 година. Во рамки на семинарот претставникот на секоја од земјите учеснички имаше обврска да ја презентира улогата и работењето на институцијата која ја претставува.

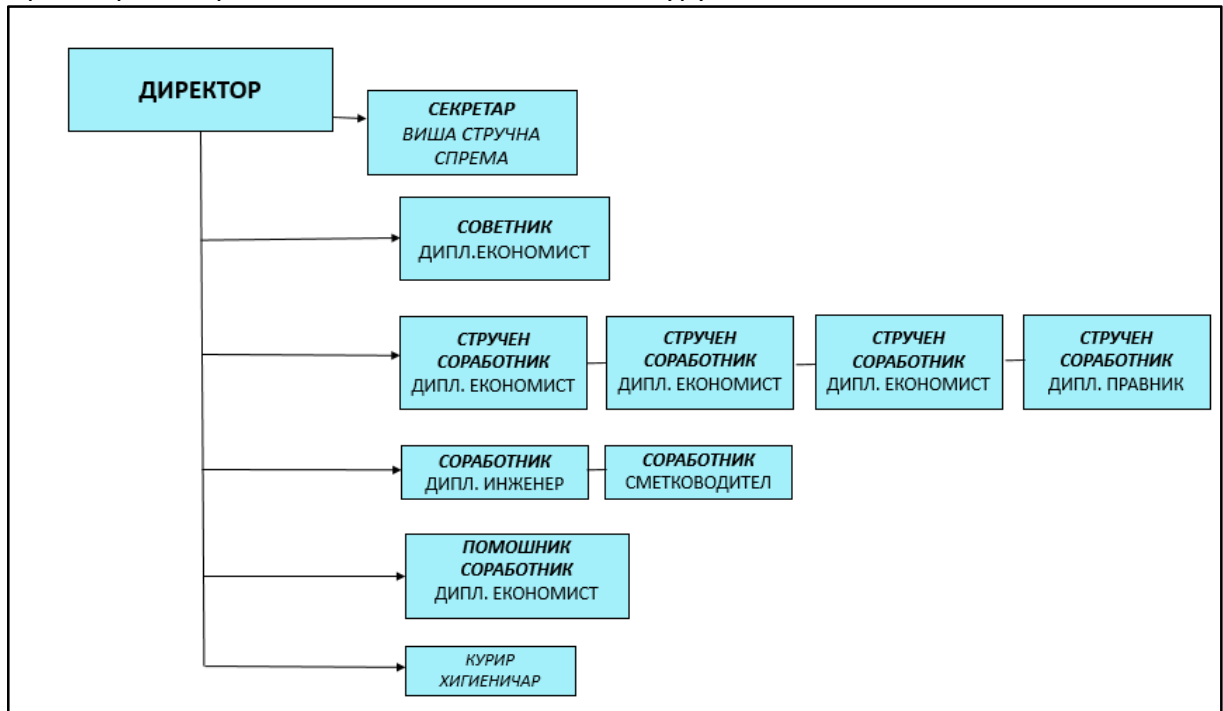
5.5 Кадровска и техничка организација

Во 2015 година во Фондот беа вработени вкупно 10 лица, од кои еден (1) е доктор на економски науки, четворица (4) се магистри по економски науки, двајца (2) се дипломирани економисти, еден (1) дипломиран правник со положен нотарски испит, еден (1) вработен со ВСС и едно лице (1) за одржување на хигиена. Местото стручен соработник – програмер беше упразнето поради остварување на право на пензија на вработениот.

Органограмот на работните места во 2015 година во Фондот за осигурување на депозити е прикажан на слика бр. 1

Слика бр.1

Органограм на работни места во Фондот за осигурување на депозити за 2015 година

6. Остварени финансиски резултати во 2015 година

На 31.12.2015 година, Фондот за осигурување на депозити ги остварил следниве финансиски резултати:

Табела бр.9

Финансиски резултати на Фондот

01.01.2015 до 31.12.2015 година

во денари

Опис	
Приходи	261.670.100
Расходи	11.887.034
Бруто добивка	249.783.066
Данок на добивка	24.986.042
Нето добивка	224.797.024

Извор: Фонд за осигурување на депозити

Табела бр.10

Состојба на средствата и обврските на Фондот

на 31.12.2015 година

во денари

Опис	
Средства	13.092.173.475
Вложувања	12.925.796.956
Капитал, резерви и обврски	13.092.173.475
Резерви на сигурност	12.856.800.398

Извор: Фонд за осигурување на депозити

7. Реализација на финансиски план во периодот од 01.01. до 31.12.2015

Биланс на состојба на ден 31.12.2015 година

во илјади денари

Опис	Состојба 31.12.2014	%	План 31.12.2015	%	Состојба 31.12.2015	%	Индекс 6/2	Индекс 6/4
1	2	3	4	5	6	7	8	9
СРЕДСТВА	11.826.619	100,00	13.095.895	100,00	13.092.173	100,00	110,70	99,97
<i>Нематеријални средства</i>	0	0,00	1.530	0,01	0	0,00		0,00
Софтвер	0	0,00	1.530	0,01	0	0,00		0,00
<i>Материјални средства</i>	24.733	0,21	24.239	0,19	23.801	0,18	96,23	98,19
Недвижности	24.305	0,21	23.833	0,18	23.497	0,18	96,68	98,59
Опрема	428	0,00	406	0,00	304	0,00	71,03	74,88
<i>Вложувања</i>	11.198.462	94,69	12.390.903	94,62	12.925.797	98,73	115,42	104,32
Шестмесечни записи	0	0,00	0	0,00	0	0,00		
Дванаесетмесечни записи	11.198.462	94,69	12.390.903	94,62	12.925.797	98,73	115,42	104,32
<i>Парични средства, побарувања, разграничувања</i>	603.424	5,10	679.223	5,19	142.575	1,09	23,63	20,99
Парични средства	603.149	5,10	673.390	5,14	137.322	1,05	22,77	20,39
1.Жиро сметка	603.138	5,10	673.383	5,14	137.316	1,05	22,77	20,39
2.Благајна	11	0,00	7	0,00	6	0,00	54,55	85,71
Побарувања	0	0,00	5.624	0,04	5.218	0,04		92,78
1.Побарувања по основ премии	0	0,00	0	0,00	0	0,00		
2.Останати побарувања	0	0,00	0	0,00	0	0,00		
3.Аконтации на данок на добивка	0	0,00	5.624	0,04	5.218	0,04		92,78
Разграничувања	275	0,00	209	0,00	35	0,00		
1.АВР	275	0,00	209	0,00	35	0,00	12,73	16,75
КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ И ОБВРСКИ	11.826.619	99,69	13.095.895	100,00	13.092.173	100,00	110,70	99,97
<i>Капитал и резерви</i>	11.790.232	99,69	13.095.731	100,00	13.091.897	100,00	111,04	99,97
Уплатен капитал	10.300	0,09	10.300	0,08	10.300	0,08	100,00	100,00
Фонд за сигурност	11.453.772	96,85	12.864.072	98,23	12.856.800	98,20	112,25	99,94
Добивка за годината	326.160	2,76	221.359	1,69	224.797	1,72	68,92	101,55
<i>Тековни обврски</i>	36.387	0,00	164	0,00	276	0,00	0,76	168,29
Обврски за штети	14	0,00	14	0,00	8	0,00	57,14	57,14
Останати обврски	36.373	0,00	150	0,00	268	0,00	0,74	178,67
1.Останати краткорочни обврски	36.330		150		268		0,74	178,67
2.ПВР	43	0,00	0	0,00	0	0,00	0,00	

Извор: Фонд за осигурување на депозити

Биланс на успех
01.01.2015 – 31.12.2015

во илјади денари

Опис	01.01- 31.12.2014	%	План 31.12.2015	%	01,01- 31.12.2015	%	Индекс 6/2	Индекс 6/4
1	2	3	4	5	6	7	8	9
ПРИХОДИ	373.735	100,00	259.010	100,00	261.670	100,00	70,01	101,03
1.Државни записи - шестмесечни	129.470	34,64	0	0,00	0	0,00	0,00	
2.Државни записи – дванаесетмесеч.	226.095	60,50	257.758	99,52	260.784	99,66	115,34	101,17
3.Депозити по видување - НБРМ	2.553	0,68	1.249	0,48	872	0,33	34,16	69,82
4.Депозити по видување - деловни банки	0	0,00	0	0,00	0	0,00		
5.Казнена камата по основ премии	10	0,00	3	0,00	14	0,01	140,00	466,67
6.Камата од банки исплатувач	1	0,00	0	0,00	0	0,00	0,00	
7.Позитивни курсни разлики	15.592	4,17	0	0,00	0	0,00	0,00	
8.Вонредни приходи	14	0,00	0	0,00	0	0,00	0,00	
РАСХОДИ	11.330	100,00	13.050	100,00	11.887	100,00	104,92	91,09
1.Трошоци за услуги	851	7,51	1.127	8,64	1.137	9,57	133,61	100,89
2.Амортизација и обезвреднување	959	8,46	994	7,62	972	8,18	101,36	97,79
3.Материјални трошоци	615	5,43	925	7,09	661	5,56	107,48	71,46
4.Останати трошоци од работа	804	7,10	969	7,43	1.080	9,09	134,33	111,46
5.Трошоци за вработените	8.101	71,50	9.035	69,23	8.037	67,61	99,21	88,95
6.Негативни курсни разлики	0	0,00	0	0,00	0	0,00		
Бруто добивка	362.405		245.960		249.783		68,92	101,55
Данок на добивка	36.245		24.601		24.986		68,94	101,56
Нето добивка	326.160		221.359		224.797		68,92	101,55

Извор: Фонд за осигурување на депозити

8. Наместо заклучок

Во текот на 2015 година во Фондот за осигурување на депозити се реформираа неколку подзаконски акти со кои се регулира оперативното функционирање на Фондот, а мотив за тоа беше ревидирање на деловните процеси во Фондот и нивно унапредување. Набавката на интегрирано софтверско решение, кое ќе се користи во секојдневните активности во Фондот ќе ги прошири техничките капацитети на Фондот и ќе доведе до унапредување на работењето кон современите трендови на управување со деловните процеси. Промовирањето на Фондот и на Република Македонија преку засилената активност во меѓународната соработка ќе овозможи воспоставување на тесни врски со земјите во регионот и пошироко заради размена на искуства со цел подготовка за преземање на нови надлежности согласно директивите на Европската Унија. Фондот планира да продолжи со спроведување на процеси за зајакнување и проширување на своите капацитети и во 2016 година, заради подготвеност да одговори на секакви предизвици.

Директор на Фондот
Горан Анчески, МБА